

Grootveld, Alseberg

Programma van Maatregelen

Auteur:

N. Jennes (veldwerkleider)

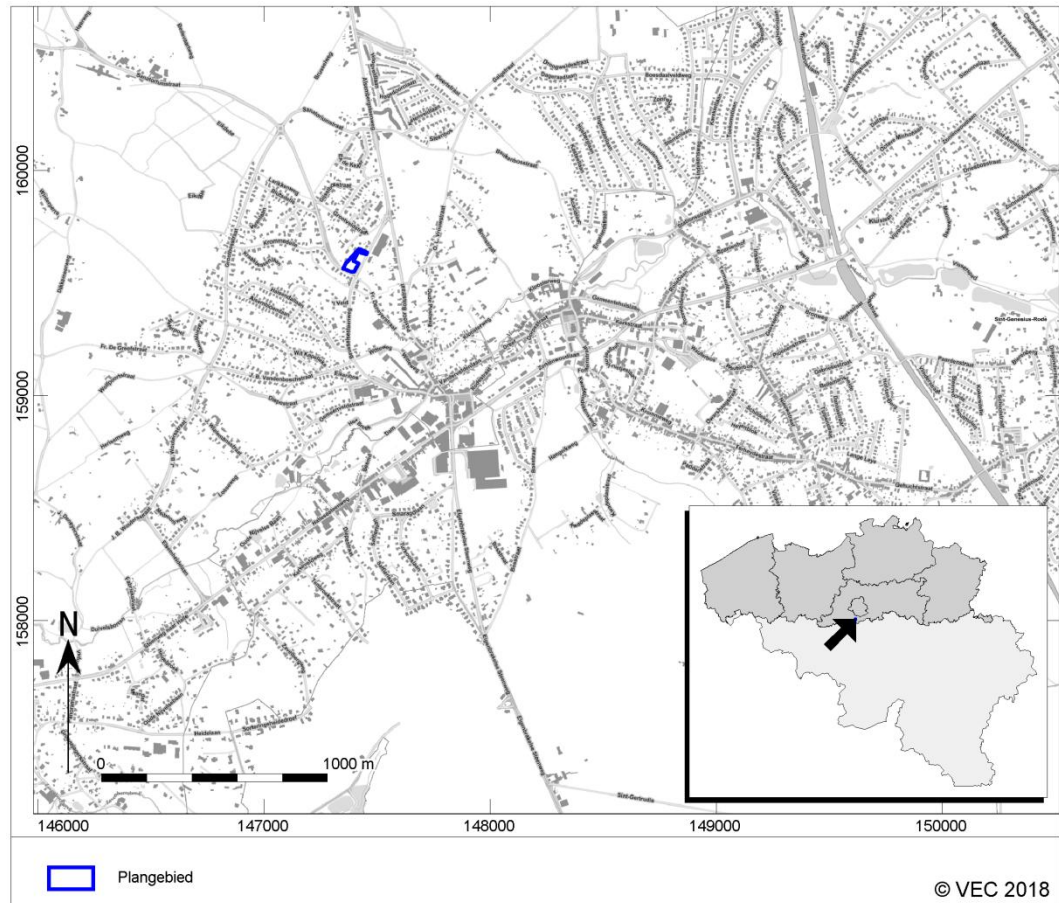
Autorisatie:

B. Weekers-Hendrikx (OE/ERK/Archeoloog/2016/00095)

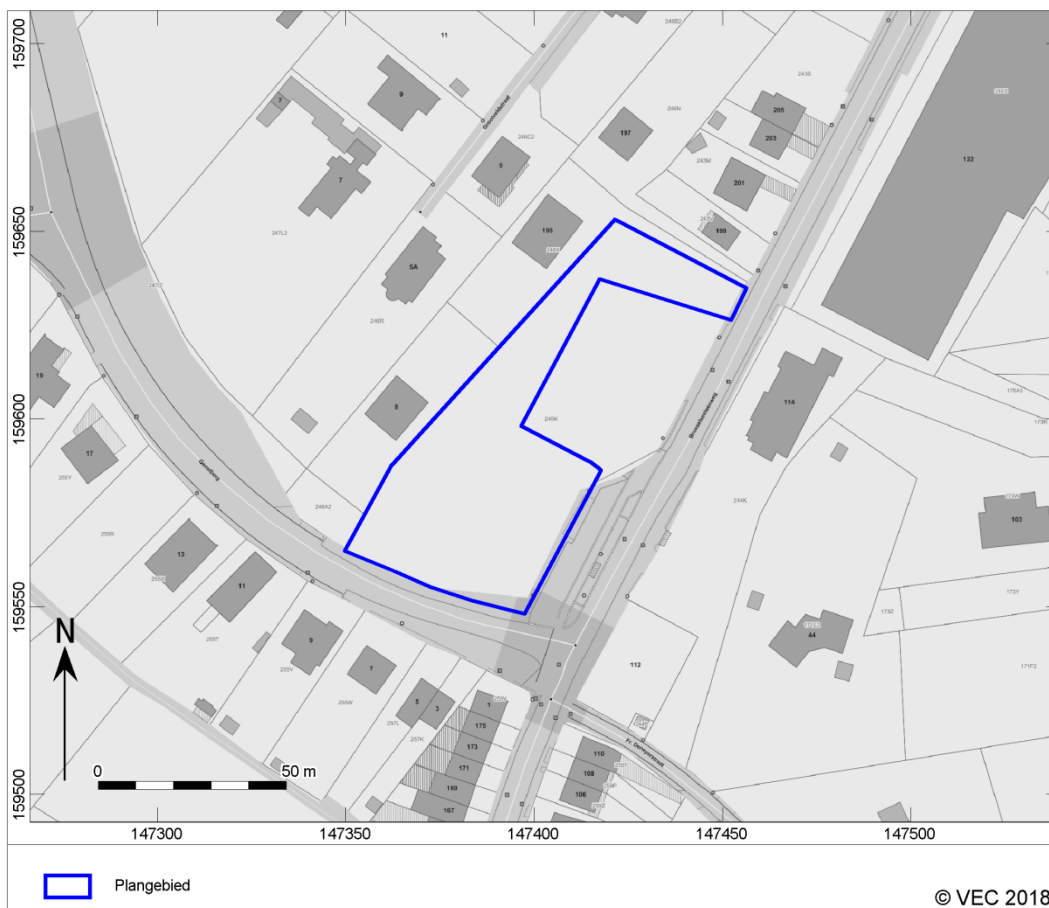
1 Inleiding

In opdracht heeft Vlaams Erfgoed Centrum in december/januari 2018 een nota opgesteld naar de archeologische waarde van de locatie Grootveld te Alseberg, gemeente Beersel (afb. 1 en 2). De nota bestaat uit een proefsleuvenonderzoek en is uitgevoerd naar aanleiding van de realisatie van een nieuwbouwproject. Deze nota volgt op een eerder bekrachtigde archeologienota uitgevoerd door Triharch Onderzoek en Advies bvba.¹

Afb. 1. Locatiekaart van het plangebied.

¹ Sevenants & Magerman 2017.

Afb. 2. Aanduiding van het uit te voeren archeologisch onderzoek op het plan van de bestaande toestand op het terrein.

2 Uitgevoerd vooronderzoek

2.1 Resultaten van het bureauonderzoek

In het najaar van 2017 werd door Trihard Onderzoek en Advies bvba een archeologienota opgesteld voor het plangebied op de hoek tussen de Genstberg en de Brusselsesteenweg te Alsemberg, gemeente Beersel.² Geografische kaartmateriaal toonde aan dat het plangebied is gelegen op de flank van een heuvelrug in de Vlaamse leemstreek, omringd door verschillende beken (figuur 5 in de archeologienota). Dit maakt dat bewoning in het verleden enigszins wel verwacht kan worden.

Historisch kaartmateriaal toonde aan dat behalve de plaats van het tankstation het terrein onbebouwd is gebleven. De CAI en de plaatsnamen suggereren bewoning op het grondgebied van Alsemberg voor elke (pre-)historische periode. Enkel de attestatie van bewoning in de Metaaltijden lijkt alsnog te ontbreken, maar gezien alle andere perioden vertegenwoordigd zijn kan bewoning uit de Metaaltijden alsnog verwacht worden.

Het bureauonderzoek werd hier aangevuld met een terreininspectie en een aantal controleboringen. Met uitzondering van waar vroeger een tankstation heeft gestaan is de kans op het aantreffen van

² Sevenants & Magerman 2017.

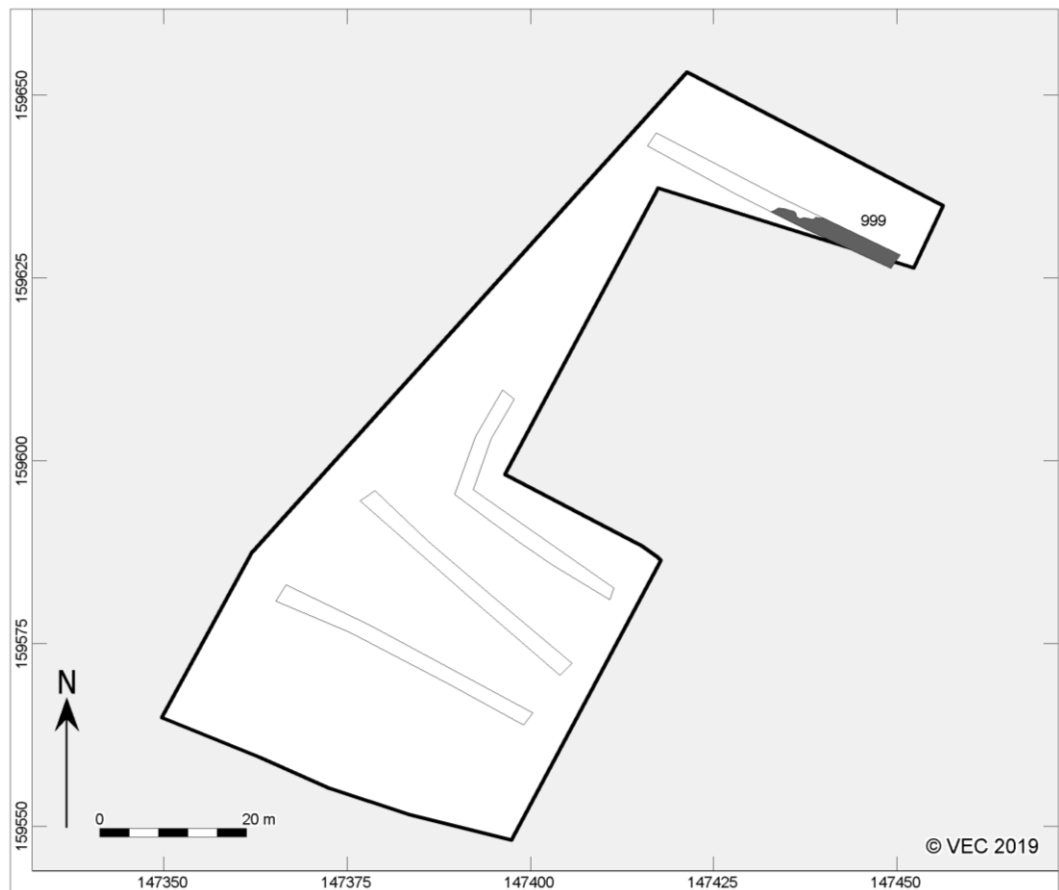
archeologische resten plausibel. De geplande werken op het terrein laten het niet toe eventuele archeologie in de bodem te bewaren. Daarom werd een vervolgonderzoek in de vorm van proefsleuven geadviseerd.

2.2 Resultaten van het proefsleuvenonderzoek

Het proefsleuvenonderzoek is uitgevoerd op 19 december 2018 door Niels Jennes (veldwerkleider) en Jonas Lemahieu (veldarcheoloog). De betrokken aardkundige was Y. Rascynski-Henk. De graafmachine werd geleverd door firma Van Eycken Transport. Het archeologisch onderzoek stond onder toezicht van Onroerend Erfgoed provincie Vlaams-Brabant.

In totaal werd 326,59 m² van het te onderzoeken terrein opengelegd. Dit is goed voor 9,5 % van het plangebied, 0,4% minder dan de beoogde dekingsgraad. Gezien het moeilijk begaanbare terrein, de helling, de bomen is dit niet verwonderlijk. Wegens veiligheidsredenen is ook enige afstand gehouden van de grenzen van het plangebied.

Tijdens het onderzoek werden geen nederzettingssporen of sporen te relateren aan funeraire activiteiten aangetroffen. Enkel in het noordoosten van het plangebied, grenzen aan de uitgraving van het voormalige tankstation, werd een verstoring aangetroffen (S999 op afbeelding 3).

Afb. 3. Allesporenkaart van het proefsleuvenonderzoek.

2.3 Geplande werken³

Binnen het plangebied wordt een nieuwbouwproject gerealiseerd. Er worden drie bouwblokken gepland met in totaal twaalf appartementen en zes woningen. Het gelijkvloers bevat een ruimte voor diensten en voorzieningen en een overdekte parkeergarage voor 34 voertuigen. Blok H bevat zes woningen en blok A en B telkens zes wooneenheden. Aan de voorzijde van het terrein wordt een publieke zone aangelegd met o.a. een ventweg, een publieke parking, een stelplaats voor afvalcontainers, etc. Grenzend aan de ventweg worden tevens vier parkeerplaatsen ingericht. Het project wordt gerealiseerd in de natuurlijke helling. Boven de ruimte voor diensten en voorzieningen en de overdekte parking wordt een groenzone voorzien.

De consequentie van de voorgenomen ingreep kan zijn dat eventuele aanwezige waardevolle archeologische resten in de ondergrond worden aangetast.

2.4 Bepaling van de maatregelen

In opdracht heeft Vlaams Erfgoed Centrum in december/januari 2018 een nota opgesteld naar de archeologische waarde van de locatie Grootveld te Alseberg, gemeente Beersel. De nota bestaat uit een proefsleuvenonderzoek en is uitgevoerd naar aanleiding van de realisatie van een nieuwbouwproject.

In het najaar van 2017 werd door Trihard Onderzoek en Advies bvba een archeologienota opgesteld voor het plangebied op de hoek tussen de Genstberg en de Brusselsesteenweg te Alseberg, gemeente Beersel.⁴ Geografische kaartmateriaal toonde aan dat het plangebied is gelegen op de flank van een heuvelrug in de Vlaamse leemstreek, omringd door verschillende beken (figuur 5 in de archeologienota). Dit maakt dat bewoning in het verleden enigszins wel verwacht kan worden.

Historisch kaartmateriaal toonde aan dat behalve de plaats van het tankstation het terrein onbebouwd is gebleven. De CAI en de plaatsnamen suggereren bewoning op het grondgebied van Alseberg voor elke (pre-)historische periode. Enkel de attestatie van bewoning in de Metaaltijden lijkt alsnog te ontbreken, maar gezien alle andere perioden vertegenwoordigd zijn kan bewoning uit de Metaaltijden alsnog verwacht worden.

Het bureauonderzoek werd hier aangevuld met een terreininspectie en een aantal controleboringen. Met uitzondering van waar vroeger een tankstation heeft gestaan is de kans op het aantreffen van archeologische resten plausibel. De geplande werken op het terrein laten het niet toe eventuele archeologie in de bodem te bewaren. Daarom werd een vervolgonderzoek in de vorm van proefsleuven geadviseerd.

Het proefsleuvenonderzoek, uitgevoerd in december 2018, leverde geen archeologische relevante sporen op. In het noordoosten van het plangebied werd een verstoring aangetroffen die waarschijnlijk te relateren is aan het voormalige tankstation dat zich centraal binnen het plangebied bevond. Verder werden enkel natuurlijke verkleuringen als gevolg van boom- en plantenwortels aangetroffen. De structuur ervan was beduidend losser. In het noordwesten van het plangebied werd een talud gecoupeerd, welke in de archeologienota als een mogelijke aarden wal uit steentijd werd geïnterpreteerd. Na couperen bestond het profiel uit geel en los zand waarin piepschuim werd aangetroffen. Bijgevolg is de talud niet van hoge ouderdom. Concluderend werden er geen nederzettingssporen aangetroffen, noch sporen die te relateren zijn aan funeraire activiteiten.

Gezien er geen archeologische sporen binnen het plangebied aanwezig zijn adviseert het Vlaams Erfgoed Centrum om het plangebied vrij te geven. Vervolgonderzoek levert in dit geval geen kenniswinst op. Daarmee vormt het prospectief onderzoek met ingreep in de bodem (in de vorm van proefsleuven) het

³ Voor de gedetailleerde beschrijving van de geplande werken wordt verwezen naar Sevenants & Magerman 2017: 6-7.

⁴ Sevenants & Magerman 2017.

einde van het onderzoek voor het plangebied op de hoek tussen de Genstweg en de Brusselsesteenweg te Alseberg.